

Црна Гора

ОПШТИНА ЗЕТА

Адреса: Улица
Голубовци – Матагужи,
бр. 6
тел: +382 20 677 308
www.golubovci.me

СЕКРЕТАРИЈАТ ЗА УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА,
ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И САОБРАЋАЈ

Број: Д 71-322/25-54/3

17. фебруар 2025 .године

**ИЗВЈЕШТАЈ СА СПРОВЕДЕНЕ ЈАВНЕ РАСПРАВЕ ПОВОДОМ
НАЦРТА ЛОКАЛНОГ ПЛАНА ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ОПШТИНЕ
ЗЕТА 2024-2028.**

Закључком број Д 22-322/24-49 од 23.јануара 2025.године, предсједник Општине Зета утврдио је:

- Нацрт Локалног плана заштите животне средине Општине Зета за период од 2024. до 2028. године. У складу са Програмом, јавна расправа је трајала 15 дана, од 23. јануара 2025. године до 06. фебруара 2025. године.

Нацрт Локалног плана достављен је одборницима Скупштине Општине Зета, невладиним организацијама преко ЦРНВО и објављен на сајту Општине Зета <https://golubovci.me/stranice2/9>, и на огласној табли у просторијама Општине Зета.

Јавну расправу је спровео Секретаријат за уређење простора, заштиту животне средине и саобраћај.

Централна јавна расправа одржана је 30. јануара 2025. године, са почетком у 11:00h у малој сали Општине Зета.

Централној јавној расправи присуствовало је 12 учесника.

Централну јавну расправу нису пратили медији.

Присутне је са Нацртом Плана, правним основом и садржином, упознао Проф. др Данило Мрдак, доктор биолошких наука, обрађивач.

Присутни су имали питања, примједбе и сугестије на изнесени Нацрт Локалног плана, а током јавне расправе у писаној форми су такође достављене примједбе, сугестије и коментари заинтересоване јавности на Нацрт Локалног плана заштите животне средине Општине Зета за период од 2024. до 2028. године.

За ријеч се јавио одборник Веско Рашовић који је питао:

- Зашто у Извјештају нема стања подземних вода на територији Горње Зете. Зашто се не констатује да су подземне воде загађене и какво је

њихово стање? Познато је да је у базен црвеног муља Комбината алумунијума за вријеме његовог рада одложено на десетине хиљада цистијерни каустичне соде. Та огромна количина каустичне соде 1979. године почела је да прелива преко базена црвеног муља, тако да је дошло до намјерног бушења непропусног слоја у базену 1. Настаје хаотично стање у бунарима у Горњој Зети из које су мјештани и даље пили воду и тада долази до надоградње базена 1 црвеног муља за неких десетак метара. Нажалост, у протеклом периоду каустична сода је нестала из базена црвеног муља и отишла у подземне воде, тако да је уопште нема у базену. Сада када дуне сјеверни вјетар, из базена 1 и базена 2, који су служили за одлагање црвеног муља, сува фракција без каустичне соде засипа подручје Горње Зете црвеном прашином која је пуна тешких метала и разних отрова. Прашина улази у куће тако да је немогуће заштитити се од ње а нема података ни за пољопривредно земљиште да ли се на њему може организовати пољопривредна производња. Базени црвеног муља су продати па препродати, да би се избјегла обавеза власника базена по нашем Закону да загађивач плаћа штету коју је причинио. Постоји примјер базена црвеног муља у Мађарској на коме је пукао насип прије неколико година, када је читав регион помогао да се то подручје заштити и санира насип.

Локални план ће бити допуњен доступним и релевантним информацијама. Проблем базена црвеног муља је државни проблем који Општина Зета мора да рјешава у координацији са надлежним институцијама.

Весна Мараш, руководилац Сектора за буџет и трезор изнијела је своје примједбе и сугестије:

- Ажурирати податке које посједују органи Општине Зета (број регистрованих пољопривредних произвођача, занатлија, угоститељских објеката);

Примједба се прихвата, сви доспјели подаци ће бити унешени у Локални план.

- Одредити локацију и начин збрињавања угинулих животиња.

Примједба се одбија јер је ће то бити предмет Локалног плана управљања отпадом.

- Одредити локацију за постројење за компостирање биљног отпада

Примједба се дјелимично прихвата, Општина је у фази разматрања погодне локације за постројење за компостирање.

Душко Мишуровић из Службе главног администратора поставио је питања и изнио сугестију:

- Комунални отпад је највећи проблем и потребно је поставити нове контејнере као и камере на дивљим депонијама.

Примједба се одбија јер је Општина Зета започела санацију неуређених одлагалишта отпада на својој територији што подразумијева и постављање нове комуналне опреме са пратећим мобилијаром.

- Које мјере појединци могу предузети ради санације корита Мораче уништеног због експлоатације пијеска?

То је веома скуп и дуготрајан процес који треба решавати на државном нивоу.

- Који су начини санације базена црвеног муља.

Санација базена црвеног муља захтјева мултидисциплинарни приступ уз координацију више надлежних институција.

Милан Становић је дана 05.02.2025. године на е-маил адресу pggolubovci@t-com.me писаним путем доставио питања, примједбе и сугестије:

- На страни 12, у историјском развоју Општине Зета, наводе се погрешни подаци којима се каже да је на Берлинском конгресу подручје Подгорице и данашње Општине припојено Црној Гори, јер је на Берлинском конгресу припојена Зета са варошицом унутар ње, Подгорицом. Такође, уопште се не наводи период у ком је постојала Општина Горња Зета и Општина Доња Зета, а што би требало навести због тачности документа и данашње ситуације око разграничења са Главним градом Подгорица.

Примједба се дјелимично прихвата. У тексту се наводи „подручје Подгорице и овдашње Општине“, што није у супротности са наведеном примједбом. Други дио примједбе се уважава, Локални план ће бити допуњен расположивим подацима.

- У оквиру Географског положаја и топографских карактеристика се у наслову 3.1. каже да се ово тиче Главног града.

Примједба се усваја и измјена ће бити унешена у Локални план.

- На страни 13, у оквиру поглавља 3.1. наводе се насеља сходно Закону о територијалној организацији, а треба додати и насеља која су поменута у Одлуци о насељима и границама насеља градске општине Голубовци, која је још у правном промету, а чији је правни наследник Општина Зета.

Примједба се прихвата, сходно Одлуци о измјенама и допунама Одлуке о насељима и границама насеља на територији Голубоваца, као Општине у оквиру Главног града.

- У поглављу 3.4 на страни 19, већ од другог пасуса се помињу подаци везани за Подгорицу али ако не постоје издвојени подаци за Општину Зета треба напоменути макар једном реченицом прије, те навести да је слично као за Подгорицу, па тек онда навести податке из Подгорице.

Примједба се прихвата и у текст Плана ће бити унијето додатно појашњење.

- У поглављу 4.1, на страни 23, у трећем пасусу се помиње да подаци из пописа 2023. године још нису комплетни. Потребно је измијенити податке сходно ажурном попису.

Примједба се прихвата и сви доступни подаци ће бити унешени у Локални план.

- У поглављу 4.4, на страни 28, у вези насеља погледати примједбу 3.

Примједба се прихвата, измјене ће бити унешене у Локални план.

- У поглављу 4.5, на страни 29 подаци из Пописа 2011. Иста примједба као примједба 5.

Примједба се прихвата и сви доступни подаци ће бити унешени у Локални план.

- У поглављу 5.6, на странама 48 и 49 се помиње Парк шума Беглаци и њено уређење сходно Одлуци о приватно-јавном партнерству из 2019. По мојим сазнањима, од те Одлуке и тог приватно јавног партнерства се одустало. Исправити податке због тачности документа.

Примједба се прихвата, измјена ће бити унешена у Локални план.

- У поглављу 5.7.1, на страни 50 се помиње да Општина има 530 посуда за одлагање отпада, те 1500 канти. Такође нетачни подаци, обзиром да је преко Еко Фонда обезбијеђено 4500 канти, а у медијима смо претходних дана читали да на територији Општине Зета има мање посуда за одлагање отпада од наведеног броја. Ажурирати са тачним подацима.

Примједба се прихвата, измјене ће бити унешене у Локални план сходно достављеним подацима.

- У поглављу 5.7.1. на страни 50 се наводи да послове сакупљања, транспорта, одлагања и депоновања отпада врши Чистоћа доо. Од 01.02.2025. године је те послове преузело Јавно комунално предузеће "Зета". Наведено исправити.

Примједба се прихвата и измјена ће бити унесена у Локални план.

- У поглављу 5.7.2., на страни 52 се помиње актуелно постројење за пречишћавање отпадних вода из сусједне Општине које нема неке капацитете. Какве везе постројење сусједне локалне самоуправе има са Општином Зета и зашто се то налази у овом документу?

Због недовољног капацитета тренутног постројења за пречишћавање отпадних вода у Подгорици, планирана је изградња новог ППОВ-а на територији Општине Зета, са чим Општина није сагласна.

- У поглављу 5.7.2., на страни 52 се помиње ново постројење за пречишћавање отпадних вода, и у истом дијелу се наводи да ће оно бити изграђено на мјесту које је зацртано.

Локални план ће бити коригован с обзиром на противљење Општине Зета изградњи планираног постројења за пречишћавање отпадних вода у Ботуну.

- У поглављу 5.7.2. на страни 53 добијамо одговор на моје питање из претходне примједбе јер је изгледа, како посебно и болдовано наглашавате, неопходно планирати ширење капацитета постројења јер је планирано само за Подгорицу, као и пумпање отпадних вода из Зете ка њему.

Као што је наведено, Општина Зета се противи изградњи планираног постројења за пречишћавање отпадних вода у Ботуну, Локални план ће бити коригован.

- Ниједном ријечју у документу није поменута проблематика девастације животне средине услед ископа шљунка из ријека, нити је предвиђен начин санације овог еколошког проблема.

Примједба се прихвата, допуна ће бити унесена у Локални план.

- Зашто се акционим планом за реализацију канализационе у мреже у Зети помиње само евентуално отварање предузећа Водовода и канализације, и то са студијом тек до 2028 године? Потребно је убрзати те процесе. Овај рок је неприхватљиво дуг, ако причамо о ефикасности.

Отварање предузећа Водовод и канализација представља захтјеван пројекат који обухвата широк спектар техничко-технолошких активности.

- Изузетно мали акценат стављен на базен црвеног муља. Акционим планом предвиђено само про форме ствари "Са циљем дугорочног рјешавања највећег еколошког проблема у Општини Зета који дугорочно негативно утиче на квалитет животне средине потребно је да са општинског нивоа крене иницијатива ка Влади Црне Горе како би се направила и спровела стратегија трајног рјешавања овог проблема". Члан радне групе, господин Газдић, је директор Агенције за заштиту животне средине која је званично инвеститор, и у посједу одобреног пројекта који је финансиран и од иностраних организација, а везан за санацију базена црвеног муља. Потребно је да Агенција у сарадњи са државним органима ријеши проблем приватне својине, прогласи националним приоритетом решавање једне од 5 црних еколошких тачака Црне Горе, и откупи и парцеле како би санирала овај проблем.

Проблем санације базена црвеног муља је државни проблем који Општина Зета не може самостално да ријеши. Секретаријат за уређење простора, заштиту животне средине и саобраћаја је у више наврата упућивао иницијативе надлежним институцијама у циљу трајног рјешавања овог проблема и наставиће досљедно да инсистира на проналажењу одрживог и прихватљивог рјешења.

- У ставкама 21, 22 и 23 акционог плана нема никакав план нити рок, док се у поглављу 24 акционог плана помиње нешто је по документу већ завршено.

Примједба се прихвата, ставке 21, 22, 23 и 24 неће бити обухваћене планским документом.

- Обзиром да је и на јавну расправу нацрт стављен 2025. године, требало би промијенити име документа.

Примједба се одбија јер се нацрт Локалног плана заштите животне средине односи на период од 2024. до 2028. године.

Одборник Лука Крстовић је дана 06.02.2025. године у писаној форми доставио Секретаријату за уређење простора, заштиту животне средине и саобраћај Општине Зета слjedeћу примједбу:

- С обзиром да се на страни 60 предложеног нацрта наводи слjedeће: б) планирати канализациону мрежу на начин да се овако прикупљене воде пумпају ка планираном постројењу у Ботуну у оквиру кога би требало да се прошире капацитети јер је постројење планирано само за Подгорицу, потребно је у потпуности избрисати овај сегмент и на тај начин одбити било какву могућност изградње ППОВ са спалионом у Ботуну.

Примједба се прихвата и предметна могућност неће бити обухваћена Локалним планом.

Након завршетка дискусије, јавна расправа је закључена у 12.30 часова.

Јелена Алигрудих
в.д. секретара

Извјештај сачинио:

Борис Ђиновић
Виши савјетник III